

P M

- ROT- OCH RUTARBETEN I KONKURS

När jag för en tid sedan blev förvaltare för en städfirma i konkurs fick jag anledning att fundera över hur RUT-arbeten hanteras i en konkurssituation. Detta ledde även vidare till ROT-arbeten som har likartade regler och tillämpning jämte skattekonsekvenser.

Lagstiftningen kan i korthet beskrivas enligt följande;

Reglerna om skattereduktion för hushållsarbete återfinns i 67 kap. Inkomstskattelagen (SFS 1999:1229), IL, och i Lag om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete (SFS 2009:194), HUSFL (RUT-arbeten). Såsom hushållsarbete behandlas även reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad av ett småhus, ägarlägenhet eller bostadsrätt som ägs av den som ansöker om skattereduktion (ROT-arbeten). Hushållsarbete och ROT-arbete benämns allmänt som husarbete. Det är endast arbetskostnad som ger rätt till skattereduktion och prisreducering gentemot den som utför uppdraget.

Skattereduktion kan medges privatperson som vid årets utgång är minst 18 år. Reduktionen tillgodoräknas genom att den som köpt husarbete kommer överens med utföraren att han bara ska betala **hälften av arbetskostnaden** (inklusive mervärdesskatt). Utföraren får sedan begära utbetalning från Skatteverket av den del av arbetskostnaden (inklusive mervärdesskatt) som köparen inte har betalat, enligt den så kallade fakturamodellen. Begäran om betalning får dock inte avse större belopp än det belopp som kunden betalat. För att utföraren ska kunna få utbetalning från Skatteverket krävs att utföraren har F-skattsedel. I samband med utbetalningen till utföraren tillgodoförs köparen av arbetet preliminär skattereduktion med samma belopp. Beslut om slutlig skattereduktion fattas sedan i samband med köparens taxering.

Skattereduktionen får uppgå till sammanlagt högst 50.000 kronor per person och beskattningsår och den räknas av mot kommunal och statlig inkomstskatt (inklusive kapitalskatt), statlig fastighetsskatt och kommunal fastighetsavgift.

För att skattereduktion ska kunna medges krävs således att den som har utfört arbetet har F-skattsedel och då antingen vid tidpunkten för avtalet om arbetet eller när ersättning för arbetet betalas ut. Vidare får utföraren först begära ersättning från Skatteverket efter att arbetet är utfört samt kunden betalat sin del.

Vad innebär ovanstående förutsättningar för ett konkursbo, som sedan ett plenumutslag i Regeringsrätten, (RÅ 1955 ref. 21), inte är skattskyldigt för inkomstskatt, varvid konkursboet inte heller skall betala någon preliminärskatt för konkurshanteringstiden?

Konkursboet äger inte den verksamhet (förvärvskälla) som ingår i konkursen men konkursboet har laglig rätt att driva verksamheten vidare i den mån detta är ändamålsenligt för fordringsägarna. Uppfyller konkursboet förutsättningarna för näringsverksamhet kan konkursboet tilldelas F-skattsedel även om boet inte skall beskattas för sina inkomster.

Lagen föreskriver att utföraren av ROT- och RUT-arbeten således skall innehålla gällande F-skattsedel när avtalet om arbetet träffas eller när köparens betalning sker. Detta krav gäller även konkursboet, varför konkursboet måste ansöka om F-skatt för att kunna hantera ROT- och RUT-arbeten under konkurshanteringen (se HUSFL och 67 kap. 16 § 1p. IL)

När jag nedan anger arbetskostnaden inkluderar detta således mervärdesskatt.

Avtal träffat och arbetet utfört före konkursutbrottet

1 Konkursgäldenären innehade F-skattsedel när avtal om husarbete träffades.

När konkursgäldenären har fakturerat sitt arbete gentemot kunden och denne inte betalat fakturan och/eller någon rekvisition av hälften av arbetskostnaden ännu inte skett från Skatteverket skall konkursboet driva in kundens del av resterande fordran samt begära ersättningen från Skatteverket. Kravet sker såsom företrädare för konkursgäldenären och förhållandet skall skatteredovisas hos denne under dennes skatteregistrering. Vid den här hanteringen behöver konkursboet ej vara registrerad för F-skatt.

Om det är så att konkursgäldenären inte har fakturerat sitt arbete skall konkursboet utställa en faktura gentemot kunden i konkursgäldenärens namn och med dennes skatteregistreringsnummer gällande hälften av arbetskostnaden. Vidare skall i fakturan anges kundens skattereduktion motsvarande resterande del av arbetskostnaden Konkursgäldenären är den som i sin egenskap av, vid avtalsstillfället, innehavare av gällande F-skattsedel och avtalspart har rätt att begära ersättning. Efter att kunden betalat fakturan kan konkursboet för konkursgäldenärens räkning

begära ersättning från Skatteverket avseende den del som omfattas av kundens skattereduktion. Konkursboet behöver ej heller i denna hantering vara registrerad för F-skatt hos Skatteverket.

Skatteverket kan kräva att konkursboet skall styrka de avtal som ligger till grund för rätten till betalning från kunden samt att giltig F-skattsedel fanns för konkursgäldenären när avtalet slöts med kunden. Detta kan bli aktuellt när konkursboet kräver in betalningen eller konkursboet utan krav erhåller inbetalning efter konkursutbrottet. Materialet ligger till grund för Skatteverkets beslut att betala ut den del som faller på staten. Framför allt kan detta bli aktuellt om konkursgäldenärens F-skatt återkallats före konkursutbrottet.

Det kan noteras att konkursgäldenärens F-skattsedel regelmässigt återkallas i samband med konkursutbrottet.

För det fall att konkursgäldenären har ett negativt saldo på skattekontot vid konkursbeslutet kommer konkursboet inte att erhålla någon ersättning från Skatteverket. Istället kvittar Skatteverket rätten till ersättning mot det negativa saldo som finns på skattekontot jämlikt 5 kap 15 § Konkurslagen (SFS 1987:672)

Att konkursboet trots Skatteverkets kvittningsrätt ändå skall verka för att ersättningen och redovisningen i denna del blir riktig för konkursgäldenärens räkning har betydelse för reduceringen av skulden till staten i utdelningskonkurser samt för det personliga ekonomiska ansvaret för konkursgäldenärens företrädare gentemot Skatteverket.

Kundens betalningsdel blir naturligtvis ej föremål för kvittning utan kan krävas in av konkursboet.

2 Konkursgäldenären innehade inte F-skattsedel när avtal om husarbete träffades.

Ovanstående förhållande innebär att kravet enligt lagstiftningen om innehav av F-skatt vid avtalstillfället inte är uppfyllt ,varför hälften av fordran avseende arbete "fryser inne" gällande den del som kan begäras från Skatteverket . Bristen kan ej botas genom att konkursboet ansöker om F-skatt.

Om konkursgäldenären inte erhållit betalt från kunden avseende hälften av arbetskostnaden kan konkursboet kräva in betalning av kunden för konkursgäldenärens räkning. Vidare om konkursgäldenären inte har fakturerat sitt arbete i denna del gentemot kunden innebär det att konkursboet skall fakturera för konkursgäldenärens räkning enligt vad som anges under punkten 1 ovan, men att den ersättning som kan erhållas är endast hälften av arbetskostnaden. Resterande del tillgodos göres således inte konkursgäldenären genom Skatteverkets försorg. Ej heller tillgodos göres konkursgäldenärens skattekonto genom Skatteverkets kvittningsrätt.

Pågående arbeten (avtal om fortlöpande tjänster)

Rent allmänt kan konstateras att RUT-arbeten har en mycket kort utförandetid medan ROT-arbeten kan pågå under längre tid. När utföraren av husarbetet förlorar sin F-skattsedel under ett löpande avtal kan ändock detta innebära att Skatteverket betalar ut ersättning eftersom avtalet med beställaren slöts vid tidpunkt då utföraren hade gällande F-skattsedel. Skatteverket kräver i dessa fall att det finns tydliga skriftliga avtal mellan parterna som preciserat anger arbetes omfattning och pris-sättning samt tidsramen för samarbetet.

3 Konkursgäldenären innehade F-skattsedel när avtal om husarbete träffades.

Om delar av arbetet utföres både före och efter konkursutbrottet skall vardera del faktureras separat från konkursgäldenären avseende arbete före konkursutbrottet respektive konkursboet för arbete efter konkursutbrottet.

Arbetet före konkursutbrottet faktureras genom konkursboets försorg med utställande av faktura i konkursgäldenärens namn och skatteregistreringsnummer varefter ersättning kan erhållas från Skatteverket med hälften av arbetskostnaden samt resterande del från kunden.

Arbetet efter konkursutbrottet faktureras således av konkursboet med boets skatteregistreringsnummer. Om konkursboet **färdigställer och slutför** arbeten efter konkursutbrottet som avtalats av konkursgäldenären före beslutet om konkurs, då konkursgäldenären även innehade F-skatt, har Skatteverket inget absolut krav på att konkursboet är registrerat för F-skatt. Om konkursboet skall kombinera arbete avseende pågående uppdrag med nya uppdrag måste dock konkursboet registrera sig för F-skatt (se nedan).

Utformningen av fakturorna från konkursgäldenären genom konkursboet och konkursboet framgår av punkten 1 ovan.

Skatteverket har dock sin kvittningsrätt enligt vad som ovan beskrivits under punkten 1 om det är negativt saldo på skattekontot. Viktigt är också återigen att konkursboet medverkar till att skattekontot kan tillgodogöras kvittningssgilla delar vid en bevakningskonkurs samt vid personligt ekonomiskt betalningsansvar för konkursgäldenärens företrädare gentemot Skatteverket.

Även vid pågående arbeten kan Skatteverket kräva av konkursboet att styrka att det fanns F-skatt för konkursgäldenären när avtalet slöts med kunden före konkursutbrottet för att Skatteverket skall kunna betala ut ersättningen till konkursboet.

4 Konkursgäldenären innehade inte F-skattsedel när avtal om husarbete träffades.

När det gäller konkursgäldenärens del hänvisas till vad som anges ovan under punkten 1 där hälften av ersättningen "fryser inne", gällande den del som kan begäras från Skatteverket, p g a att konkursgäldenären ej haft F-skatt vid avtalstillfället. Konkursboet kan således inte bota denna brist. Kunden får krävas på resterande del av konkursboet med utställande av faktura i konkursgäldenärens skatteregistreringsnummer.

När det gäller den arbetsdel som konkursboet har utfört för kunden hanteras detta på motsvarande sätt som anges för konkursboets del under punkten 3 ovan men med den viktiga skillnaden att konkursboet måste vara registrerat för F-skatt eftersom konkursgäldenären slutit avtalet med kunden då konkursgäldenären inte hade F-skatt. Om konkursboet inte registrerar sig för F-skatt kan konkursboet ej hantera rot- och rutavdrag gentemot Skatteverket.

Arbeten avtalade och utförda av konkursboet efter konkursutbrottet

Om konkursboet åtar sig nya uppdrag efter konkursbeslutet måste konkursboet vara registrerat för F-skatt för att kunna hantera rot- och rutavdrag gentemot Skatteverket.